

ВІСНИК

НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

ЩОМІСЯЧНИЙ
ЗАГАЛЬНОНАУКОВИЙ ЖУРНАЛ
ЗАСНОВАНИЙ У ЖОВТНІ 1928 р.
КИЇВ

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор
А.Г. ЗАГОРОДНІЙ

Заступник
головного редактора,
науковий редактор
О.Н. КУБАЛЬСЬКИЙ

Штатний заступник
головного редактора
О.О. МЕЛЕЖИК

В.Л. БОГДАНОВ
А.Ф. БУЛАТ
В.П. ГОРБУЛІН
М.Т. КАРТЕЛЬ
О.В. КИРИЛЕНКО
С.В. КОМІСАРЕНКО
В.Г. КОШЕЧКО
І.В. КРІВЦУН
Е.М. ЛІБАНОВА
В.М. ЛОКТЄВ
С.І. ПИРОЖКОВ
О.М. ПОНОМАРЕНКО
В.Г. РАДЧЕНКО
О.О. РАФАЛЬСЬКИЙ
Г.А. СКРИПНИК
В.А. СМОЛІЙ
О.М. ХІМІЧ
М.Ф. ШУЛЬГА

11
2023

ЗМІСТ

ПОДІЇ

Томазов В.В. Зберігаючи пам'ять (до 105-річчя від дня народження Бориса Євгеновича Патона) 3

НАУКА І СУСПІЛЬСТВО

Горбулін В.П., Бадрак В.В. Воєнний 2024-й: загадки для України 8

Локтев В.М. Національній академії наук – 105! Несвяткові думки 18

СТАТТІ ТА ОГЛЯДИ

Кузнецов В.І. До епістемологічного аналізу наукових теорій. 32

Горбулін В.П., Мосов С.П. Безпілотна авіація військового призначення у фокусі світового науково-технічного прогресу 48

ОФІЦІЙНИЙ РОЗДІЛ

Із зали засідань Президії НАН України (6 вересня 2023 р.) 57

Із зали засідань Президії НАН України (20 вересня 2023 р.) 64

З КАФЕДРИ ПРЕЗИДІЇ НАН УКРАЇНИ

Афанасьєв С.О. Про екологічні наслідки руйнування греблі Каховської ГЕС (стенограма науко-

вої доповіді на засіданні Президії НАН України 6 вересня 2023 р.) 71

Мельник В.П. Щодо відновлення напівпровідникової галузі в Україні: проблеми та шляхи їх вирішення (стенограма наукової доповіді на засіданні Президії НАН України 6 вересня 2023 р.) 81

Пошивалов В.П. Керування фізико-механічними властивостями алюмінієвих сплавів для підвищення їхніх міцнісних характеристик і використання у конструкціях спеціального призначення (стенограма наукової доповіді на засіданні Президії НАН України 20 вересня 2023 р.) 87

Пуд О.А. Нанокompозити спряжених полімерів для сенсорних застосувань (за матеріалами наукової доповіді на засіданні Президії НАН України 20 вересня 2023 р.) 93

ЛЮДИ НАУКИ

Комісаренко С.В. Знаний вчений-біохімік і видатний діяч освіти (до 80-річчя академіка НАН України Д.О. Мельничука) 102

ВІТАЄМО

75-річчя члена-кореспондента НАН України О.І. Вовченка 107